

M.R.Rəsulova

İİTKM İnsan Resursları üzrə menecer

G.S.Əsgərova

magistrant, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti

Məqalə redaksiyaya daxil olub 12.09.2023

The article was received by editorial board on 12.09.2023

Статья принята к печати 12.09.2023

AZƏRBAYCANDA TƏHSİLİN İDARƏ EDİLMƏSİNDƏ TEXNOLOGİYALARDAN İSTİFADƏ EDİLMƏSİNİN ROLU.

THE ROLE OF TECHNOLOGY USE IN EDUCATION MANAGEMENT IN AZERBAIJAN

Abstract: Təhsil bir ölkənin əhalisinin və onun cəmiyyətinin sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsində böyük rol oynayır. Ölkənin milli təhsil sisteminin güclü qurulması savadlı və ixtisaslı kadrların sayının artması, ölkənin iqtisadi cəhətdən inkişaf etməsi və əhalinin sosial rifahının yaxşılaşması ilə nəticələnir.

Education plays a huge role in ensuring the socio-economic development of the country's population and society. The strong construction of the country's national education system results in an increase in the number of educated and qualified personnel, economic development of the country and an improvement in the social welfare of the population.

Açar sözlər: təhsil, texnologiya, təhsilin idarə olunması, təhsilin keyfiyyətində texnologiyaların rolu

Keywords: education, technology, management of education, the role of technologies in the quality of education

Giriş

Layihədə Azərbaycanda təhsilin idarə edilməsində və təhsil sisteminin keyfiyyətinin artırılması üçün informasiya və texnologiyalardan istifadə üzrə araşdırma aparılaraq nəticələr əldə edilmişdir. Təhsil sisteminin inkişaf etdirilməsi və onun effektiv idarə edilməsi dövlətin əsas hədəflərindən biri hesab edilir. Məhz bu səbəbdən də təhsil sahəsində innovasiyaların həyata keçirilməsi, dövlət proqramları və milli təhsil sisteminin yaradılması dövlətin əsas prioritetlərindən biridir. Təhsil sistemində texnologiyalardan istifadə həm şagirdlərin, tələbələrin daha effektiv öyrənməsi, həm də öyrənilən dərslərlərin müasir dövrlə uyğun olması, müəllimlərin, tələbələrin və təhsillə bağlı məlumatların texnologiyalar vasitəsilə daha effektiv saxlanması, yoxlanılması zamanında vaxt itkisi olmadan daha asan tapılması kimi böyük üstünlüklər verir.

Xüsusilə də təhsil sektorunda müəyyən sahələr var ki, burada texnologiyalardan istifadə ciddi şəkildə nəzərə alınmalıdır. Tikinti, şəhərsalma, memarlıq sahələrinə aid keçirilən dərslərlərdə müasir texnologiyalardan istifadə həm tələbələrin keçirilən dərsləri və mövzuları daha effektiv şəkildə öyrənməsi, həm də praktiki biliklərə sahib olmasına imkan verir. Beləliklə tələbələrin təhsil proqramlarını bitirib məzun olduqdan sonra sahib olduqları bilik və praktiki bacarıqları ilə sektorda asanlıqla iş tapmalarına kömək olur.

Təhsil müəssisələrinin kompüterlərlə, ixtisas sahələrinə uyğun texnoloji avadanlıqlarla təmin edilməsi, təhsil müəssisələrində texnologiyalarla təchiz olunmuş avadanlıqlarla təchiz edilmiş laboratoriyaların yaradılması ciddi nəzərə alınmalıdır.

Həmçinin təhsil sahəsində texnologiyalardan istifadə edilməsinin bir çox üstünlükləri də vardır. Bunlara misal olaraq texnologiyaların multimedia məzmunu, virtual realıq və onlayn simulyatorlar ilə ənənəvi öyrənmə üsullarından fərqli olaraq daha praktiki, maraqlı, interaktiv və əyləncəli edir. Texnologiyalar müəllimlər və tələbələr arasında kommunikasiyanı təmin edərək onlar arasında əməkdaşlıq yaradır. Beləliklə online şəkildə müzakirə forumları, qrup layihələri və sosial media platformaları fiziki cəhətdən eyni yerdə olmayan tələbələr üçün ünsiyyəti və əməkdaşlığı asanlaşdırır.

Texnologiyaların təhsil sahəsində istifadə edilməsi ilə online şəkildə daha geniş resurslara çıxış əldə etmək olur. Onlayn dərslər, videolar və digər multimedia məzmunu kimi çoxlu sayda təhsil resurslarına

çıxış təmin edə bilər ki, bu da öyrənmə təcrübəsini zənginləşdirməyə və tələbələrə daha geniş perspektiv və ideyalar təqdim etməyə kömək edə bilər.

Son zamanlarda tədqiqatlar göstərir ki, təhsildə texnologiyadan istifadə daha yüksək test balları, daha yaxşı davamiyyət və motivasiya daxil olmaqla tələbə nəticələrinin yaxşılaşmasına səbəb ola bilər. Təhsil sistemində texnologiyalardan istifadə olunmasının bir çox faydaları var və bunlar göz qabağındadır. Məsələn, şəhərsalma üzrə təhsil alan tələbələrin texnologiyalardan istifadə etməsi onların mövzuları daha yaxşı öyrənməsinə, real məlumatlarla tanış olmasına, həmçinin praktiki biliklərə yiyələnməsinə kömək edə bilər. Texnologiya tələbələrə peyk görüntüləri, demoqrafik məlumatlar və Yol hərəkəti qaydaları kimi real məlumatlara giriş imkanı verə bilər. Bu, tələbələrə Şəhərsalma və dizaynın mürəkkəbliyini daha yaxşı başa düşməyə və daha məlumatlı qərarlar qəbul etməyə kömək edə bilər. 3D modelləşdirmə və virtual reallıq kimi qabaqcıl vizual alətlər təqdim etməklə tələbələrə məkan əlaqələrini və dizayn konsepsiyalarını daha yaxşı başa düşməyə və müxtəlif dizayn variantlarının ətraf mühitə təsirini simulyasiya etməyə kömək edir.

Texnologiyaların təhsilə inteqrasiyası ilə bağlı problemlər, məsələn, texnologiyanın tətbiqi və saxlanması üçün dəyər, potensial yayındırma və texnologiyaya həddindən artıq asılılıq ilə bağlı narahatlıqlar ola bilər, bu problemlər effektiv planlaşdırma və tətbiqetmə strategiyaları ilə həll edilə bilər və böyük faydalar əldə edilə bilər.

Nəticə.

Nəticə olaraq, təhsil sistemində texnologiyanın istifadəsinin tələbələr üçün öyrənmə təcrübəsini və müəllimlər üçün öyrənmə nəticələrini yaxşılaşdırma biləcək bir çox faydaları olduğunu görürük. Müasir dövrdə qloballaşma və informasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı və ölkələr üzrə yayılması ilə təhsil sahəsində texnologiyalardan istifadə Azərbaycanda olduqca önəmli bir mərhələdir. Beləliklə, təhsil müəssisələrinin ən yeni texnologiyalar ilə təmin edilməsi təhsil keyfiyyətinin artırılmasında və təhsil sisteminin inkişafında böyük rol oynayır. Tələbələrin və müəllimlərin texnologiyalar vasitəsilə bir-birləri ilə asanlıqla əlaqələrin yaradılması, keçirilən dərslərdə virtual reallıq, videolar və s. istifadə etməklə daha asan və maraqlı dərslərin keçirilməsi, online müzakirə qruplarında keçirilən mövzu üzrə söhbətlərin aparılması və məlumatların dəqiqləşməsi, təhsil sistemində saxlanılan məlumatların təhlükəsizliyi və fərqli məkanlardan əlçatan olması daha effektiv təhsilin təşkil olunmasına imkan verir.

Təhsil sistemində texnologiyalardan istifadə potensial olaraq tədris və öyrənmədə inqilab edə bilər və tələbələrə getdikcə rəqəmsal dünyada uğur qazanmaq üçün lazım olan alətləri təqdim edə bilər. Bu səbəbdən təhsil müəssisələrinin həm tələbələr, həm də müəllimlər üçün faydaları artırmaq üçün texnologiyaları tətbiq etmələri və proqramlarına inteqrasiya yollarını öyrənmələri vacibdir.

Ədəbiyyat

1. A.Kərimli. Azərbaycanda təhsilin keyfiyyətinin idarə olunması problemləri və onların həlli istiqamətləri., UNEC, "Azerbaijan Journal of Educational Studies", Bakı-2021, 11 səh.
2. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası.(2013). 24 oktyabr <https://president.az/articles/9779>